

Werk van Rodin, De Ploeg, glaskunstenaar Dale Chihuly, het gaat allemaal door haar handen. Kunsthistorica **Suzanne Rus** (28) heeft een droombaan bij het Groninger Museum. Ze wil iets loswoelen bij de bezoekers.

Oog in oog met kunst

Begin maart dit jaar vloog Suzanne Rus (28) samen met een collega naar Taipei. Daar in de hoofdstad van Taiwan was ze een paar dagen lang de engelenbewaarder van de keramieken werken van de Spaanse kunstenaar Jaime Hayón. Een door het Groninger Museum samengestelde tentoonstelling van Hayóns werk reist twee jaar lang de wereld

Suzanne Rus (1990) studeerde kunstgeschiedenis aan de RUG en sloot haar studie in 2013 af met de master conservatorenopleiding. Daarna werkte ze bij CODART in Den Haag en het KNIR in Rome (waarvan de RUG penvoerder is). Daarna werd ze als eerste geselecteerd voor het tweejarige talentontwikkelingstraject dat het Groninger Museum samen met de RUG heeft opgezet. In steeds acht maanden liep ze op verschillende afdelingen mee en werkte ze aan de tentoonstellingen over Hendrik Nicolaas Werkman, David Bowie en Auguste Rodin. Inmiddels heeft ze een vast contract als registrar.

rond. In Taipei was die expositie tot een einde gekomen en moesten Rus en haar collega toezien op de afbouw: een scherpe blik op de conditie van de objecten, instrueren van het Taiwanese inpakteam, voor de verzekeraar foto's maken van de voorwerpen in hun kisten en zorgen voor containervervoer naar het volgende museum. Naar Shanghai dit keer.

Junior conservator

Het is een van de taken die Rus, oud-student kunstgeschiedenis, heeft bij het Groninger Museum, waar ze nu anderhalf jaar in vaste dienst is. Ze kwam bij het museum terecht door als allereerste trainee het nieuwe talentontwikkelingstraject te doorlopen. Deze post-graduate functie als junior conservator had het Museum samen met de RUG opgezet. Inmiddels werkt Rus in het museum als 'registrar', beheerder van de eigen collectie. Maar ze was ook de projectleider van de succesvolle wintertentoonstelling van 2016/2017: *Rodin, Genius at Work*. Eind dit jaar zal ze opnieuw de wintertentoonstelling leiden: een overzichtsexpositie van de in Europa nog weinig bekende Amerikaan Dale Chihuly, die opvalt met zijn uitbundige, gekleurde glaskunstwerken.

Glazen kunstwerken

Ze zit nu volop in de voorbereiding en heeft veel contact met de studio van Chihuly in Seattle. 'Zijn werken gaan in 750 kartonnen dozen en komen in zeven "40 voet zeecontainers" deze kant op', vertelt ze enthousiast in het café van het Groninger Museum. 'Er komt ruim tien procent extra materiaal mee, voor het geval er hier op locatie iets stuk gaat. De glazen kunstwerken worden vervoerd in allemaal losse elementen. Er komt hier een team van twaalf man om ze te installeren.'

Jan Altink, De rode boerderij, 1926

De museumwereld is klein en gesloten. Afgestudeerd in 2013 solliciteerde Rus zich tevergeefs een slag in de rondte. 'Iedereen blijft zitten waar hij zit,' vertelt ze. 'Als je net begint heb je geen werkervaring en kom je dus nergens binnen. Het moet via via gaan.' Daarom was het talentontwikkelingstraject een uitkomst. 'De plek die hier toen kwam, was heel gekaderd: alleen mensen die de opleiding aan de Groningse universiteit hadden afgerond mochten solliciteren en directeur Andreas Blühm wilde graag mensen die ook buiten Groningen hadden gekeken. Dat is mijn geluk geweest: dat ik na mijn studie in Den Haag heb gewerkt bij CODART – een internationale netwerkorganisatie voor curators – en in Rome ben geweest. Daar hielp ik mee aan een digitaliseringsproject van het Koninklijk Nederlands Instituut Rome, dat in kaart bracht hoe Nederlanders al vanaf de Middeleeuwen naar Rome trekken.'

De Ploeg

Toen Rus eind 2014 als junior conservator het Groninger Museum binnenliep, viel ze middenin de voorbereiding van de Hendrik Nicolaas Werkman-tentoonstelling, die

een half jaar later geopend zou worden. Werkman was als Groningse drukker lid van het expressionistische kunstenaarscollectief De Ploeg. Achteraf was diens overzichtsexpositie toen een voorproef van de grote tentoonstelling 'Avant-garde in Groningen. De Ploeg 1918-1928 – 100 jaar De Ploeg', die vanaf eind mei wordt gewijd aan de beginjaren van de eeuweling.

'We hebben zelf heel veel werken van De Ploeg', vertelt Rus. 'Niet alleen wat hier vast op zaal hangt, maar ook in het depot buiten de stad. In het depot is veel werk op papier dat we bijna nooit tonen. Dat werk op papier mag maximaal drie maanden in het licht hangen en moet vervolgens weer een aantal jaren in het donker worden bewaard. Wat betreft De Ploeg ben ik verantwoordelijk voor de logistieke planning, de planning van de opbouw, de verzekering, het transport, het benaderen van bruikleengevers. Samen met mijn collega's bekijk ik ook alles wat uit de eigen collectie komt: wat moet worden ingelijst of gerestaureerd?

Bruiklenen

'In de tentoonstelling kunnen we straks de link leggen tussen De Ploeg en de Duitse schilder Kirchner, maar ook met een voorganger als Vincent van Gogh. Die tijdlijnen gaan we laten zien. We krijgen een zaal waarin de persoonlijke relatie te zien is tussen Kirchner en Jan Wieggers, zoals dat ze elkaar hebben geschilderd. Die link kun je duidelijk maken, deels met onze eigen collectie en deels met bruiklenen. De bruiklenen zullen uit het Kirchner Museum in Davos komen. Maar ook werken van De Ploeg zelf gaan we lenen: het Stedelijk Museum Amsterdam heeft een grote verzameling De Ploeg, het Drents Museum en De Fundatie hebben wat, net als Singer Laren. En we lenen ontzettend veel uit particuliere collecties; werken dus die anders nooit te zien zijn.'

Begin dit jaar was er een vacature voor een registrar in het Rijksmuseum in Amsterdam. Dat moet een gedroomde plek zijn voor iemand als Rus, die van oudsher gespecialiseerd is in zestiende- en zeventiende-eeuwse schilderkunst. 'Nou, niet dus. Die collectie is natuurlijk fantastisch, maar als werknemer bij het Rijksmuseum ben je wel zo'n speld in een hooiberg dat je én je col-

Jan Wieggers, Groninger landschap met kanaal, 1923

lega's niet kent én je functie heel beperkt is. Je hebt geen ruimte daarin uitstapjes te doen of iets anders aan te pakken. Dat kan hier wel, zoals, letterlijk, mijn reis naar Taipei.'

Geen audiotour

Nu, hier in Groningen, wil ze leren hoe ze iets loswoelt bij de museumbezoekers oog in oog met een kunstwerk. 'Tijdens het sollicitatiegesprek voor de functie die ik nu heb, kreeg ik de vraag van de directeur: wat zou je doen als je hier één dag directeur was? Toen heb ik geantwoord: dan zou ik de audiotour

afschaffen. Daar schrok hij van, omdat hij heel erg houdt van zoveel mogelijk informatie verschaffen aan de bezoekers. Maar ik zei: als mensen een koptelefoon op hebben, sluiten ze zich af voor hun omgeving. Zou je geen audiotour doen en je staat met meer mensen voor een kunstwerk, dan is er meer ruimte om met elkaar in discussie te gaan.'

Zoals in de winter straks, wanneer de extravagante glaswerken van Dale Chihuly binnen en buiten het Groninger Museum komen te staan. 'Wat ik interessant vind, is dat zijn werk zich op het randje begeeft van ambacht en kunst. Ik wil dat bezoekers daarover discussiëren: kun je het zien als kunst of valt het er net buiten? Of gaat het zelfs richting kitsch, omdat het alle kleuren van de regenboog heeft?'

*'De werken van
Dale Chihuly komen
in 750 dozen onze
kant op'*